

ВІДГУК

офіційного рецензента кандидата економічних наук, доцента
Мазоренко Оксани Володимирівни
на дисертаційну роботу Ван Дунчена
«Розробка стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного
бізнесу», виконану для здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань «Управління та адміністрування»
за спеціальністю 073 «Менеджмент»

1. Актуальність теми дисертаційної роботи

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується високою нестабільністю. Пандемія Covid-19 внесла суттєві корективи у діяльність представників бізнесу, які мали пристосовуватися до умов тимчасової ізоляції. У значній мірі це торкнулось представників ресторанного бізнесу, як частини сфери гостинності, які зосереджували свою увагу на наданні послуг з якісного харчування місцевого населення країн світу, а також туристів. Умови пандемії практично паралізували туристичний бізнес, але не припинили діяльність представників ресторанного бізнесу. Навпаки, ресторанний бізнес отримав поштовх до нової якості обслуговування клієнтів на відстані. Такий досвід став у нагоді представникам ресторанного бізнесу в Україні, яка останні роки потерпає через широкомасштабну військову агресію з боку росії. Такі обставини чинять суттєвий вплив на умови в яких опинилися представники малого бізнесу в країні в загалі і представники ресторанних послуг зокрема.

За таких умов суб'єкти підприємницької діяльності мають враховувати зміни в оточуючому середовищі, оцінювати власний потенціал та обґрунтовувати й розробляти перспективні напрямки розвитку власного бізнесу. В іншому випадку подальше існування та підприємницька діяльність суб'єкта господарювання можуть опинитися під загрозою.

В умовах війни діджиталізація та використання інформаційних технологій стають критично важливими для розвитку підприємництва, оскільки вони забезпечують безперервність бізнес-процесів, оптимізують операції та дозволяють швидко адаптуватися до швидкоплинних умов.

Імплементація інформаційних технологій та використання діджитал-інструментів дозволяють підприємцям адаптувати, розвивати й, за необхідності, переорієнтовувати діяльність з врахуванням умов і викликів повномасштабної війни. На основі вищевикладеного можна зробити висновок про актуальність та своєчасність теми дисертаційного дослідження Ван Дунчена.

2. Зв'язок роботи з науковими планами, програмами, темами

Затребуваність тематики дослідження, що обрана здобувачем, підтверджується зв'язком дисертаційної роботи з законодавством України, слід вказати, що здобувач у своїй роботі спирається на «Стратегію сталого розвитку України до 2030 року» (від 07.08.2018 р. № 9015); Закон України «Про підприємництво», Закон України «Про підприємства в Україні», Закон України «Про захист прав споживачів», Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо харчових продуктів», що надає дослідженню прикладної цінності.

Таким чином, тематика дисертаційної роботи Ван Дунчена є актуальною, має науково-теоретичну та практичну цінність і відповідає пріоритетним напрямам наукових досліджень для забезпечення ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

3. Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій

Обґрунтованість та достовірність основних наукових положень дисертації, одержаних результатів, висновків та розроблених рекомендацій підтверджується використанням загальнонаукових, теоретичних та спеціальних методів дослідження, таких як логічного узагальнення – для обґрунтування актуальності, теми, мети і завдань дослідження; порівняння та систематизації – для узагальнення сутності та складових інноваційного управління діяльністю у сфері ресторанного бізнесу; системного аналізу – при дослідженні особливостей

розвитку харчової галузі в Україні та КНР; методу миттєвих спостережень – при аналізі інструментів діджиталізації в ресторанному бізнесі; порівняння та групування – при оцінці стану і тенденцій розвитку підприємств ресторанного бізнесу в Україні та Китаї; методу попарного порівняння – при складанні матриць оцінювання інструментів діджиталізації ресторанного бізнесу; процесного підходу – при визначенні напрямів стратегічного менеджменту у сфері ресторанного бізнесу на основі запровадження діджитал-інструментів; проведеним у роботі ґрунтовним аналізом праць вітчизняних та зарубіжних вчених за напрямом дослідження; опрацюванням значного обсягу аналітичних даних щодо стану харчової галузі в обох досліджуваних країнах, результатів експертного оцінювання; апробацією результатів дослідження на міжнародних науково-практичних конференціях та у публікаціях.

Мета дисертації відповідає обраній темі роботи. Об'єкт і предмет дослідження визначені коректно. Зміст сформульованих наукових завдань логічно узгоджений, їх кількість можна вважати достатньою для розкриття обраної теми дисертаційної роботи та досягнення поставленої мети. Наукові положення, висновки та рекомендації, що знайшли відображення у дисертації Ван Дунчена, повною мірою є обґрунтованими та достовірними, про що свідчить структурна побудова та зміст роботи. Здобувачем проведене докладне вивчення, аналіз та узагальнення значного обсягу літературних джерел з питань стратегічного управління діяльністю суб'єктів господарювання.

Робота написана в науковому стилі, їй властива повнота та логічність, системність подання, достатній рівень обґрунтованості і достовірності, наукова новизна. Її логічна структура відповідає меті, яка розкрита завдяки вирішенню поставлених завдань, що дозволило отримати результати, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Все викладене вище свідчить на користь обґрунтованості й достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, що викладені у дисертації Ван Дунчена.

4. Новизна наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукова новизна результатів дослідження полягає в узагальненні та розвитку теоретичних положень, розробленні методичних підходів, а також практичних рекомендацій щодо розробки стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного бізнесу.

Найбільш суттєвими результатами, що розкривають наукову новизну дисертації, є такі:

1. У дисертаційній роботі удосконалено організаційний підхід до впровадження стратегії діджиталізації управління підприємством ресторанного бізнесу, стор. 175-190. Відмінність результату полягає в послідовній реалізації етапів розробки, визначення комунікацій, впровадження та тестування, внесення додаткових характеристик та завдань щодо удосконалення стратегічних складових управління діяльністю представників ресторанного бізнесу. Прикладна цінність полягає в отриманій можливості корегувати обсяги запасів харчових продуктів та інвентарю представниками ресторанного бізнесу.

2. У роботі удосконалено методичний підхід до розширення клієнтської аудиторії закладів ресторанного бізнесу, стор. 104-116. Відмінність результату полягає у проведенні вибіркового спостереження за результатами яких складено матрицю попарних порівнянь суджень щодо використання опцій діджиталізації ресторанних послуг. Прикладна цінність характеризується отриманою можливістю скласти перелік опцій діджиталізації ресторанних послуг за ознакою важливості для клієнтів й отримати інструментарій, що дає змогу збільшити конкурентні переваги закладів ресторанного бізнесу.

3. Здобувачем удосконалено методичний підхід до визначення факторів, що чинять вплив на активізацію діяльності малих підприємств, стор. 162-174. Відмінність результату полягає у наявному аналітичному забезпеченні порівняльного визначення стану розвитку різних видів економічної діяльності. Це дало змогу визначити переваги малих інноваційних підприємств, які

забезпечують функціонування ресторанного бізнесу, як складової сфери гостинності в Україні і в Китайській народній республіці.

4. У роботі отримала подальшого розвитку класифікація відмінностей представників ресторанної галузі, стор. 54-76. Відмінністю результату є наявність ознак часу, мети проведення, кількості гостей, кількості персоналу та місця проведення. З практичної точки зору це дозволяє обрати форму обслуговування клієнтів.

5. У роботі отримав подальшого розвитку методичний підхід до визначення характеру взаємодії підприємств ресторанного бізнесу із споживачами послуг, стор. 117-134. Відмінність результату полягає у укладеній здобувачем матриці взаємодії, елементами якої є: мета суб'єктів взаємодії, об'єкти взаємодії, процеси властиві суб'єктам взаємодії, множини станів кожного з суб'єктів, множина впливів взаємодії. Практична цінність полягає в тому, що отримана можливість скласти характеристики ресторанних закладів та їх клієнтської аудиторії.

Отже, результати дисертаційної роботи Ван Дунчена містять наукову новизну, характеризуються глибиною змісту та коректністю формулювання пропозицій щодо їх практичного використання.

5. Повнота викладення наукових результатів дисертації в опублікованих працях

Основні результати і висновки роботи опубліковано в 9 наукових працях. Серед них: 5 статей (2 одноосібних) в наукових фахових виданнях категорії «Б»; 1 стаття у закордонному виданні, що внесене до міжнародної наукометричної бази Web of Science; 4 тез доповідей у матеріалах конференцій. Загальний обсяг публікацій складає 5,06 ум.-друк. аркушів, з яких здобувачу належить 3,75 ум.-друк. аркушів.

Перелік опублікованих статей та тез доповідей дозволяє констатувати, що Ван Дунчен виконав вимоги пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу

вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44. На підставі зазначеного апробацію результатів дисертації Ван Дунчена слід вважати достатньою.

6. Практичне значення результатів дисертаційного дослідження

Практична цінність отриманих результатів полягає в тому, що розроблені методичні рекомендації з стратегічного управління діяльністю представників ресторанного бізнесу можуть бути впроваджені у діяльність вітчизняних підприємців, а також представників ресторанного бізнесу Китайської народної республіки. Це сприятиме підвищенню загальної ефективності роботи представників ресторанного бізнесу.

Практична значущість дослідження підтверджується матеріалами про впровадження її результатів. Одержані дисертантом результати дослідження впроваджено у навчальний процес Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (довідка про впровадження № 24/86-33-92 від 11.12.2024 р.) у ході підготовки магістрів в Навчально-науковому інституті менеджменту і маркетингу за спеціальністю 075 «Маркетинг» в освітній компоненті «Бізнес-планування маркетингової діяльності».

7. Академічна доброчесність

Аналіз дисертаційної роботи Ван Дунчена підтвердив відсутність будь-яких проявів академічного плагіату, фальсифікації або фабрикації. Дослідження не виявило жодних порушень академічної доброчесності, що підтверджено результатами перевірки за допомогою спеціальних програмних засобів.

8. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Розробка теоретичних положень, практичних рекомендацій, методичних підходів, обґрунтованість наукових висновків та пропозицій викладена на достатньо високому рівні та в цілому заслуговує на позитивну оцінку. У той же час, потрібно зауважити, що деякі положення викликають наукову дискусію:

1. Дискусійним є підхід здобувача до порівняльного аналізу динаміки показників, що характеризують ресторанний бізнес в Україні і в Китайській народній республіці, оскільки для Китаю основним викликом для цього виду економічної діяльності стала пандемія Covid-19, а для українських представників ресторанного бізнесу це умови широкомасштабної військової агресії рф.

2. Серед факторів активізації малого інноваційного підприємництва здобувач називає фінансово-кредитну підтримку, але зважаючи на умови кредитування представників малого бізнесу, цей фактор слід було віднести до тих, що перешкоджають розвитку, стор. 75.

3. Розглядаючи тенденції розвитку ресторанного бізнесу в обох країнах здобувачу слід було зупинитись на особливостях прояву стратегії інтернаціоналізації, стор. 95-98.

4. Здобувачем представлено поетапне впровадження стратегії діджиталізації управління підприємством як циклічний процес, стор. 158, в той час, як кожен етап має бути реалізований на принципово новому якісному рівні.

5. Здобувачу слід було більше уваги приділити визначенню місця управління запасами у загальній стратегії діджиталізації управління діяльністю представників ресторанного бізнесу.

Викладені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки теоретичного рівня та практичної значущості результатів дослідження Ван Дунчена.

9. Загальна оцінка дисертації та її відповідність встановленим вимогам

На підставі проведеного аналізу можна стверджувати, що дисертаційна робота Ван Дунчена на тему «Розробка стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного бізнесу» є завершеним науковим дослідженням, кваліфікаційною науковою працею, яка виконана на належних теоретичному та

методичному рівнях. У роботі отримано нові науково обґрунтовані результати, що у сукупності вирішують важливе наукове завдання щодо розробки стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного бізнесу.

Структура та обсяг дисертаційної роботи відповідають встановленим вимогам. Зміст дисертації відповідає поставленій меті та завданням, які повною мірою вирішені в процесі дослідження. Основні положення дисертаційної роботи, які виносяться на захист, містять елементи наукової новизни.

Враховуючи вищезазначене вважаю, що дисертаційна робота Ван Дунчена «Розробка стратегії діджиталізації управління підприємствами ресторанного бізнесу» відповідає всім вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» із змінами та доповненнями, внесеними наказом МОН України від 31.05.2019 № 759.

Вимоги, що містяться в пунктах 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, що затверджений Постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 21 березня 2022 року № 341), повністю виконані. Автор дисертації, Ван Дунчен, заслуговує на присвоєння наукового ступеня доктора філософії у галузі знань «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту,
бізнесу і адміністрування
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця

Оксана МАЗОРЕНКО

Підпис засвідчую:

Вчений секретар Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця

Оксана ПИСАРЧУК